

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja kommunikatsiooniminister
määrus
algtekst-terviktekst
03.05.2013
24.01.2014
RT I, 30.04.2013, 2

Energiamärgise vorm ja väljaandmise kord¹

Vastu võetud 23.04.2013 nr 30

Määrus kehtestatakse [ehitusseaduse](#) § 3¹ lõike 4 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Kohaldusala

Käesolev määrus kehtestab nõuded sisekliima tagamisega hoone või hoone osa energiamärgise vormile ja selle väljaandmise korrale.

§ 2. Terminid

Käesolevas määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) *energiaarvutus* – arvutus, mille tulemusena määratakse kaalutud energiaerikasutus hoones selle standardkasutusel. Selle arvutuse lähteandmete hulka kuuluvad välis- ja sisekliimat, hoone ja tehnosüsteemide kasutus- ja käiduaega, vabasoojust, hoone õhupidavust ning muud hoone ehitusprojektis sisalduvad hoonet iseloomustavad andmed;
- 2) *energiakandjate kaalumistegurid* – tegurid, millega võetakse arvesse tarnitud energia tootmiseks vajalik primaarenergia kasutus ja selle keskkonnamõju. Energiakandjate kaalumistegurite arväärtused on sätestatud majandus- ja kommunikatsiooniministri 30.08.2012. a määruses nr 68 „Energiatõhususe miinimumnõuded”;
- 3) *energiakasutus* – elektri või soojusenergia kasutus vaadeldavas süsteempunktis. Energiakasutus arvutatakse netoenergiavajadusest, võttes arvesse süsteemikaod ja kaod energia muundamisel. Tehnosüsteemi lõpp-punktis (üldjuhul liitumispunkt energiavõrguga) võrdub tehnosüsteemi energiakasutus tarnitud energia ja lokaalse taastuvenergia summaga;
- 4) *kaalutud energiaerikasutus* – energiakandjate kaalumisteguritega korrutatud aastane energiakasutus kilovatt-tundides hoone köetava pinna ruutmeetri kohta [kWh/(m²·a)];
- 5) *korterelamu üldelekter* – korterelamu üldises kasutuses oleva elektripaigaldise (näiteks trepikoja valgustusseade, lift, kütteseade jms) poolt tarvitatav elekter;
- 6) *kraadpäev* – hoone sisetemperatuuri ja välisõhu temperatuuri vahet iseloomustav näitaja, mille ühikuks on Celsiuse [°C] järgi ühekraadine temperatuurierinevus arvestusliku sisetemperatuuri ja ööpäeva ehk 24-tunnise ajavahemiku keskmise välisõhu temperatuuri vahel;
- 7) *normaalaasta kraadpäevade arv* – hoone asukoha piirkonna keskmine kraadpäevade arv aastas ajavahemikus 1975–2004;
- 8) *hoone tasakaalutemperatuur* – hoone siseõhu temperatuur Celsiuse [°C] järgi, milleni tuleb ruumiõhku kütte- ja ventilatsioonisüsteemiga kütta arvestades, et õhu soojenemine tasakaalutemperatuurist ruumi vajaliku siseõhu temperatuurini toimub vabasoojuse (inimestest, elektritarvititest, päikesekiirgusest jms eralduv soojus) arvel;
- 9) *tarnitud energia* – aastane elektrivõrkudest hangitud elektrienergia või kaugküttevõrkudest hangitud soojusenergia kilovatt-tundides (kWh/a) või kütuse tarnijalt hangitud kütuse energiasisaldus kilovatt-tundides, millega kaetakse lokaalsest taastuvenergiast katmata jääv hoone summaarne aastane energiakasutus. Kinnistult hangitud kütus loetakse tarnitud energiaks;
- 10) *eksporditud energia* – hoones või kinnistul toodetud soojusenergia või elekter, mida ei kasutata hoones ja mis eksporditakse energiavõrkudesse;
- 11) *lokaalne taastuvenergia* – hoones või kinnistul päikese-, tuule-, vee- või pinnaseenergiast toodetud elekter või soojusenergia. Soojuspumpade puhul võetakse energiaallikast saadud taastuvenergia energiarvutuses arvesse soojuspumba soojusteguriga;
- 12) *täisaasta* – kaksteist järjestikkust kalendrikuud.

§ 3. Energiamärgis

(1) Energiamärgis antakse välja sisekliima tagamisega hoonele või hoone osale. Hoone eraldi kasutatavale osale võib anda iseseisva energiamärgise, kui hoones puudub ühine küttesüsteem.

(2) Energiamärgise väljaandmisel jaotatakse hooned sõltuvalt nende kasutamise otstarbest kahte kategooriasse: elamud ja mitteelamud. Elamute ning mitteelamute kategooriasse kuuluvad hooned on sätestatud majandus- ja kommunikatsiooniministri 30.08.2012. a määruse nr 68 „Energiaühenduse miinimumnõuded” § 1 lõigetes 3 ja 4.

(3) Sisekliima tagamisega hoone või hoone osa energiamärgis võib põhineda:

- 1) energiaarvutusel;
- 2) mõõdetud või hinnatud energiakasutuse andmetel;
- 3) väikeelamu puhul energiatõhususe miinimumnõuetele vastavuse tõendamise lihtsustatud meetodil vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 30.08.2012. a määruses nr 68 „Energiaühenduse miinimumnõuded” kehtestatud korrale.

(4) Projekteeritavale või oluliselt rekonstrueeritavale hoonele antakse välja energiaarvutusel või väikeelamute puhul energiatõhususe miinimumnõuetele vastavuse tõendamise lihtsustatud meetodil põhinev energiamärgis.

(5) Olemasolevale hoonele antakse välja üldjuhul mõõdetud energiakasutuse andmetel põhinev energiamärgis (edaspidi *olemasoleva hoone energiamärgis*). Erijuhud on ära toodud käesoleva määruse § 15 lõikes 2.

(6) Ettevõtja, kes annab välja energiamärgise, täidab riikliku ehitisregistri energiamärgise koostamise keskkonnas nõutud infoväljad. Lisaks infoväljade täitmisele laetakse riikliku ehitisregistri energiamärgise koostamise keskkonda üles käesolevas määruses energiamärgise osana käsitletavat lähteandmed, arvutustulemused ning soovi korral hoone või hoone osa foto. Üleslaetava foto digitaalfaili formaat peab vastama riikliku ehitisregistri energiamärgise keskkonnas esitatud nõuetele. Kui andmed on korrektselt sisestatud, genereerib riikliku ehitisregistri energiamärgise koostamise keskkond energiamärgise järgnevad osad:

- 1) energiamärgise koordinatsioon;
- 2) hoone külastajate jaoks nähtavale kohale paigaldatav energiamärgis;
- 3) energiasäästumeetmete loetelu (olemasoleva hoone energiamärgise väljaandmise korral).

(7) Riikliku ehitisregistri energiamärgise koostamise keskkonnas genereeritud hoone külastajate jaoks nähtavale kohale paigaldatava energiamärgise väljaprintimisel, eesmärgiga see väljaprintitav energiamärgise osa hoonesse üles riputada, tuleb järgida, et väljaprintitud dokument oleks kvaliteetse lõpptulemiga (sh värvilahendus on korrelatsioonis käesoleva määruse lisaga 2).

(8) Energiamärgise väljaandmine toimub üksnes läbi riikliku ehitisregistri.

(9) Hoone energiamärgise andmed riiklikus ehitisregistris on avalikud.

§ 4. Soojusvarustuse liigid

(1) Soojusvarustuse liigid on:

- 1) kaugküte – asula või piirkonna mitut tarbijat või hoonet teenindava soojusvarustussüsteemi korral;
- 2) lokaalküte – hoonekeskse soojusvarustuse korral (näiteks katel kortermaja keldris, pliitkatel eramus jms);
- 3) kohtküte – ruumikeskse soojusvarustuse korral.

(2) Juhul kui hoonele on riiklikus ehitisregistris määratud küttesüsteemi liik ja see vastab tegelikkusele, määratakse soojusvarustuse liik riikliku ehitisregistri andmete alusel.

(3) Juhul kui hoonele pole riiklikus ehitisregistris määratud küttesüsteemi liiki või andmed selle kohta ei vasta tegelikkusele, määratakse soojusvarustuse liik lähtuvalt käesoleva paragrahvi lõikest 1.

(4) Hoone osale energiamärgise väljaandmisel tuleb soojusvarustuse liigi määramisel lähtuda selle osa kohta energiamärgise väljaandmiseks kogutud lähteandmetest.

§ 5. Energiaallikad

(1) Energiaallikad on:

- 1) soe vesi (kaugkütte korral);
- 2) aur (mõnel juhul kaugkütte korral);
- 3) kütus;
- 4) elekter;
- 5) soojuspump;
- 6) muu energiaallikas.

(2) Juhul kui energiaallikaks on kütus, tuleb järgneva nimekirja alusel määrata täpne kütuse liik:

- 1) põlevkiviõli;
- 2) kerge kütteõli;
- 3) diislikütus;
- 4) masuut;

- 5) maagaas;
- 6) vedelgaas;
- 7) biogaas;
- 8) halupuit;
- 9) küttepuid, segapuit;
- 10) küttepuid, kask;
- 11) puiduhake;
- 12) puitbrikett;
- 13) puitpellet;
- 14) turbabrikett;
- 15) tükkturvas;
- 16) freesturvas;
- 17) kivisüsi.

(3) Juhul kui energiaallikaks on soojuspump, tuleb järgneva nimekirja alusel määrata täpne soojuspumba liik:

- 1) maasoojuspump;
- 2) õhk-õhk soojuspump;
- 3) õhk-vesi soojuspump.

(4) Juhul kui hoonele on riiklikus ehitisregistris määratud energiaallika liik ja see vastab tegelikkusele, määratakse energiaallikas riikliku ehitisregistri andmete alusel.

(5) Juhul kui hoonele pole riiklikus ehitisregistris määratud energiaallika liiki või andmed selle kohta ei vasta tegelikkusele, määratakse energiaallikas lähtuvalt käesoleva paragrahvi lõigetest 1 ja 2.

(6) Hoone osale energiamärgise väljaandmisel tuleb energiaallika määramisel lähtuda selle osa kohta energiamärgise väljaandmisel kogutud lähteandmetest.

2. peatükk

Energiaarvutusel põhineva energiamärgise väljaandmine

§ 6. Energiaarvutusel põhineva energiamärgise vorm

(1) Energiaarvutusel põhinev energiamärgis koosneb üldjuhul neljast osast:

- 1) energiamärgise koondinformatsioon;
- 2) hoone külastajate jaoks nähtavale kohale paigaldatav energiamärgis;
- 3) majandus- ja kommunikatsiooniministri 08.10.2012. a määruse nr 63 „Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika” lisas 1 toodud energiaarvutuse lähteandmed;
- 4) majandus- ja kommunikatsiooniministri 08.10.2012. a määruse nr 63 „Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika” lisas 3 toodud energiaarvutuse tulemused.

(2) Juhul kui projekteeritava või oluliselt rekonstrueeritava hoone vastavust energiatõhususe miinimumnõuetele on tõendatud majandus- ja kommunikatsiooniministri 30.08.2012. a määruses nr 68 „Energiatõhususe miinimumnõuded” käsitletud lihtsustatud tõendamismeetodi abil, on energiamärgise üheks osaks majandus- ja kommunikatsiooniministri 08.10.2012. a määruse nr 63 „Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika” lisas 2 toodud energiaarvutuse tulemused.

(3) Energiaarvutusel põhinev hoone või hoone osa energiamärgise koondinformatsiooni vorm on esitatud käesoleva määruse lisas 1.

(4) Ehitusseaduse § 3¹ lõigetes 5 ja 5¹ määratletud hoonetes ning muudes hoonetes külastajate jaoks nähtavale kohale paigaldatud energiaarvutusel põhinev hoone või hoone osa energiamärgise vorm on esitatud käesoleva määruse lisas 2.

§ 7. Hoone energiatõhususarv

(1) Energiaarvutusel põhineva energiamärgise väljaandmisel määratakse hoone energiatõhususarv majandus- ja kommunikatsiooniministri 08.10.2012. a määruse nr 63 „Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika” kohaselt.

(2) Juhul kui projekteeritava või oluliselt rekonstrueeritava hoone vastavust energiatõhususe miinimumnõuetele on tõendatud majandus- ja kommunikatsiooniministri 30.08.2012. a määruses nr 68 „Energiatõhususe miinimumnõuded” käsitletud lihtsustatud tõendamismeetodi abil, on hoone või selle osa energiatõhususarv võrdne sama määruse § 3 lõike 4 punktis 1 sätestatud hoone või selle osa kasutamistotstarbele vastava energiatõhususarvu piirväärtusega.

§ 8. Energiatõhususarvu klass

(1) Energiatõhususarvu klass määratakse kindlaks hoone energiatõhususarvu ja hoone kasutamise otstarbe alusel vastavalt käesoleva määruse lisas 3 toodud energiatõhususarvu skaalale.

(2) Juhul kui hoonel on mitu kasutamise otstarvet ja hoonetele antakse välja üks ühine energiamärgis, valitakse energiatõhususarvu skaala selle kasutamise otstarbe järgi, mille osakaal kõetava pinna suhtes on hoonetes kõige suurem.

§ 9. Energiaarvutusel põhineva energiamärgise väljaandmise ja kehtivuse kuupäev

(1) Energiaarvutusel põhineva energiamärgise väljaandmise kuupäevaks on energiamärgise koostamise kuupäev riiklikus ehitisregistris.

(2) Energiaarvutusel põhineva energiamärgise kehtivuse lõpp määratakse ehitusseaduse § 3¹ lõike 3 alusel.

3. peatükk

Olemasoleva hoone energiamärgise väljaandmine

1. jagu

Olemasoleva hoone energiamärgise vorm

§ 10. Olemasoleva hoone energiamärgise vorm

(1) Olemasoleva hoone energiamärgis koosneb vähemalt viiest osast:

- 1) energiamärgise koordinaatide informatsioon;
- 2) hoone küllastajate jaoks nähtavale kohale paigaldatava energiamärgise vorm;
- 3) energiasäästumeetmete loetelu;
- 4) käesolevas määruses käsitletud kaalutud energiaerikasutuse arvutamiseks vajalikud lähteandmed või majandus- ja kommunikatsiooniministri 08.10.2012. a määruse nr 63 „Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika” lisas 1 toodud energiaarvutuse lähteandmed;
- 5) käesolevas määruses käsitletud kaalutud energiaerikasutuse arvutus või majandus- ja kommunikatsiooniministri 08.10.2012. a määruse nr 63 „Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika” lisas 3 toodud energiaarvutuse tulemused.

(2) Olemasoleva hoone või hoone osa energiamärgise koordinaatide informatsiooni vorm on esitatud käesoleva määruse lisas 1.

(3) Ehitusseaduse § 3¹ lõigetes 5 ja 5¹ kirjeldatud hoonetes ning muudes hoonetes küllastajate jaoks nähtavale kohale paigaldatud olemasoleva hoone või hoone osa energiamärgise vorm on esitatud käesoleva määruse lisas 2.

(4) Energiasäästumeetmete loetelu on esitatud käesoleva määruse lisas 4.

(5) Energiamärgise väljaandja või tellija soovi korral on võimalik riikliku ehitisregistri energiamärgise koostamise keskkonda üles laadida foto hoonest või hoone osast.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud foto peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) fotol peab kujutama hoonet väljastpoolt;
- 2) hoonet või hoone osa tuleb fotol kujutada nii, et see kataks maksimaalses ulatuses foto ala (st fotol ei kujutata kõrvalisi objekte);
- 3) üksiku korteri energiamärgise väljaandmise korral tehakse foto tervest korterelamust.

§ 11. Kaalutud energiaerikasutuse arvutamiseks vajalikud lähteandmed

(1) Kaalutud energiaerikasutuse arvutamiseks vajalike lähteandmete osas tuleb esitada vähemalt alljärgnev teave:

- 1) hoone riikliku ehitisregistri kood. Kui taotletakse energiamärgist olemasoleva hoone osale, näidatakse ka hoone osa identifitseerimist võimaldavad andmed (näiteks korteri number, korpuse nimi või number);
- 2) hoone ehitusaasta. Juhul kui hoones on läbi viidud energiakasutust olulisel määral mõjutav rekonstrueerimine, näidatakse nende rekonstrueerimistööde loetelu koos nende teostamise aastaga;
- 3) hoone või selle osa, millele energiamärgis välja antakse, kõetav pind (m²). Juhul kui hoonel on mitu kasutamise otstarvet ja hoonetele antakse välja üks ühine energiamärgis, tuleb märkida hoone kasutamise see otstarve, mille osakaal hoone kõetavast pinnast on kõige suurem;
- 4) kütteks kasutatud kütuse või energia kogus, soovitatavalt viimase kolme aasta jooksul, kuid minimaalselt ühe täisaasta jooksul, eraldi iga energiaallika liigi kohta. Juhul kui hoone ventilatsioonisüsteemis ei kasutata ainult elektrit, kajastatakse muu ventilatsioonisüsteemis kasutatud kütuse või energia kogus kütteks kasutatud kütuste või energia koosseisus;

- 5) tarbevee soojendamiseks kasutatud kütuse või energia kogus, soovitatavalt viimase kolme aasta jooksul, kuid minimaalselt ühe täisaasta jooksul, eraldi iga energiaallika liigi kohta;
- 6) kasutatud elektri kogus, soovitatavalt viimase kolme aasta jooksul, kuid minimaalselt ühe täisaasta jooksul. Juhul kui korterelamus puudub teave korterites kasutatud elektri kohta, võib kasutatud elektri koguse määramiseks summeerida korterelamu üldelektri ja määruse lisas 5 toodud näitajate alusel määratud korterites kasutatava elektri koguse;
- 7) kasutatud gaasi kogus, soovitatavalt viimase kolme aasta jooksul, kuid minimaalselt ühe täisaasta jooksul;
- 8) energiavõrkudesse eksporditud energia kogus, soovitatavalt viimase kolme aasta jooksul;
- 9) lokaalse taastuvenergia süsteemi nimetus (näiteks päikesekollektor, päikesepaneel, tuulegeneraator, soojuspump vms);
- 10) energiamärgise tellija või tema volitatud esindaja poolt antud teave hoone kasutamise otstarbe, kasutatavuse ja sisekliima kohta. Kortereelamu puhul tuleb esitada ka korterite arv;
- 11) andmete esitaja nimi või asutus.

(2) Riikliku ehitisregistri energiamärgise koostamise keskkonda kaalutud energiakasutuse arvutamiseks vajalike lähteandmete üleslaadimisega kinnitab energiamärgise väljaandja, et lähteandmed on esitanud energiamärgise tellija või tema volitatud esindaja ning et energiamärgise tellija või tema volitatud esindaja on kinnitanud järgmist:

- 1) energiamärgise väljaandjale kättesaadavaks tehtud andmed on temale teada olevad andmed hoone ja hoone energiakasutuse kohta. Hoone energiakasutuse andmeteks loetakse kaudselt ja otseselt energiakasutust iseloomustavad andmed;
- 2) ta on teadlik asjaolust, et vajalike korrektsete lähteandmete puudumisel energiaerikasutuse arvutamiseks võidakse vajaliku soojuse ja elektri erikulu määrata käesoleva määruse § 15 lõikes 2 sätestatud meetodi abil ning energiamärgise väljaandja võib energiamärgise välja anda suurima kaalutud energiaerikasutuse klassiga.

(3) Juhul kui hoone kaalutud energiaerikasutus määratakse käesoleva määruse § 15 lõike 2 punktide 1 ja 2 alusel, esitatakse käesolevas paragrahvis nõutud lähteandmed ulatuses, mida võimaldavad tellijalt või tema volitatud esindajalt saadud andmed.

(4) Juhul kui hoone kaalutud energiaerikasutus määratakse käesoleva määruse § 15 lõike 2 punkti 3 alusel, laetakse riikliku ehitisregistri energiamärgise koostamise keskkonda üles majandus- ja kommunikatsiooniministri 08.10.2012. a määruse nr 63 „Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika” lisas 1 toodud energiaarvutuse lähteandmed. Käesolevas paragrahvis käsitletud kaalutud energiaerikasutuse arvutamiseks vajalikke lähteandmeid sellisel juhul esitama ei pea.

§ 12. Kaalutud energiaerikasutuse arvutamine

(1) Kaalutud energiaerikasutuse arvutamisel näidatakse arvutuses kasutatavad lähteandmed ja arvutused hoone kaalutud energiaerikasutuse määramiseks.

- (2) Kaalutud energiaerikasutuse arvutamisel tuleb esitada järgnevad arvutuses kasutatavad lähteandmed:
- 1) hoone või selle osa kasutamise otstarve, millest lähtuvalt valitakse kaalutud energiaerikasutuse skaala. Käesoleva määruse mõistes on selliseks kasutamise otstarbeks see otstarve, mille osakaal hoone köetavast pinnast on kõige suurem;
  - 2) piirkond maakonna järgi, kus hoone asub;
  - 3) hoone soojusvarustuse liik. Soojusvarustuse liigi määramisel juhindutakse käesoleva määruse §-s 4 sätestatust;
  - 4) hoone kütmisel kasutatav energiaallikas. Energiaallika määramisel juhindutakse käesoleva määruse §-s 5 sätestatust;
  - 5) köetav pind hoones (m²);
  - 6) andmed energiakasutuse kohta, mille põhjal selgitatakse välja kütuse ja energia kasutus hoone kütmiseks (MWh/a). Soovitatavalt antakse andmed viimase kolme aasta kohta, kuid minimaalselt ühe täisaasta kohta;
  - 7) andmed, mille põhjal selgitatakse välja kütuse ja energia kasutus tarbevee soojendamiseks hoones (MWh/a). Soovitatavalt antakse andmed viimase kolme aasta kohta, kuid minimaalselt ühe täisaasta kohta;
  - 8) andmed elektri kasutuse kohta hoones (MWh/a). Soovitatavalt antakse andmed viimase kolme aasta kohta, kuid minimaalselt ühe täisaasta kohta;
  - 9) andmed gaasi, mida ei ole tarbitud küttesoojuse saamiseks, kasutuse kohta hoones (MWh/a). Soovitatavalt antakse andmed viimase kolme aasta kohta, kuid minimaalselt ühe täisaasta kohta;
  - 10) kraadpäevade arv hoone asukoha piirkonna järgi hoone tasakaalutemperatuuril viimasel kolmel täisaastal ning normaalaasta kraadpäevade arv.

(3) Kaalutud energiaerikasutuse arvutamisel tuleb esitada järgnevate arvutuste tulemused:

- 1) normaalaasta kraadpäevade arvu alusel taandatud küttesoojuse kulu (MWh/a). Soovitatavalt antakse andmed viimase kolme aasta kohta, kuid minimaalselt ühe täisaasta kohta;
- 2) keskmine normaalaasta kraadpäevade arvu alusel taandatud ja energiakandjate kaalumisteguritega läbi korrutatud küttesoojuse kulu (MWh/a). Soovitatavalt kasutatakse küttesoojuse kulu keskmise väärtuse määramisel andmeid viimase kolme aasta kohta, kuid minimaalselt ühe täisaasta kohta;

3) energiakandjate kaalumisteguritega läbi korrutatud keskmine soojuse kulu tarbevee soojendamiseks (MWh/a). Soovitavalt kasutatakse tarbevee soojendamiseks vajatava soojuse keskmise kulu määramisel andmeid viimase kolme aasta kohta, kuid minimaalselt ühe täisaasta kohta. Juhul kui hoone kõige olulisemaks energiaallikaks ei ole elekter ega gaas ja tarbevee soojendamiseks kasutatakse ainult elektrit või gaasi ning summaarne elektri või gaasi kulu on mõõdetud, ei pea keskmist soojuse kulu tarbevee soojendamiseks avaldama;

4) energiakandja kaalumisteguriga läbi korrutatud keskmine elektri kulu (MWh/a). Soovitavalt kasutatakse keskmise elektri kulu määramisel andmeid viimase kolme aasta kohta, kuid minimaalselt ühe täisaasta kohta;

5) energiakandja kaalumisteguriga läbi korrutatud keskmine gaasi kulu, mida ei ole tarbitud küttesoojuse saamiseks (MWh/a). Soovitavalt kasutatakse keskmise gaasikulu määramisel andmeid viimase kolme aasta kohta, kuid minimaalselt ühe täisaasta kohta;

6) aasta keskmine hoone kaalutud energiaekstus (MWh/a);

7) hoone aastane kaalutud energiaerikasutus [kWh/(m²·a)];

8) hoone kaalutud energiaerikasutuse klass.

(4) Kaalutud energiaerikasutuse arvutamise aluseks olevad andmed peavad maksimaalselt kajastama hoone seisukorda energiamärgise väljaandmise hetkel. Juhul kui hoonet on viimase kolme aasta jooksul renoveeritud mahus, mis on oluliselt mõjutanud hoone energiaekstust, tuleb arvutuste aluseks võtta periood pärast renoveerimist.

(5) Juhul kui hoone kaalutud energiaerikasutus määratakse käesoleva määruse § 15 lõike 2 punktide 1 ja 2 alusel, esitatakse käesolevas paragrahvis nõutud lähteandmed ning arvutustulemused ulatuses, mida võimaldavad tellijalt või tema volitatud esindajalt saadud andmed.

(6) Juhul kui hoone kaalutud energiaerikasutus määratakse käesoleva määruse § 15 lõike 2 punkti 3 alusel, laetakse riikliku ehitisregistri energiamärgise koostamise keskkonda üles majandus- ja kommunikatsiooniministri 08.10.2012. a määruse nr 63 „Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika” lisas 3 toodud energiaarvutuse tulemused. Käesolevas paragrahvis käsitletud kaalutud energiaerikasutuse arvutamiseks vajalikke lähteandmeid ning arvutustulemusi sellisel juhul esitama ei pea.

2. jagu

Olemaoleva hoone energiamärgise väljaandmiseks vajalikud andmed

§ 13. Kõetav pind

(1) Kõetava pinna suuruse määramisel lähtutakse üldjuhul riikliku ehitisregistri andmetest.

(2) Riiklikus ehitisregistris kõetava pinna suuruse kohta andmete puudumisel võib kõetava pinna määramisel kasutada:

- 1) hoone kohta koostatud dokumentatsiooni (näiteks ehitusprojekt, mõõdistusprojekt vms);
- 2) energiamärgise tellija või tema volitatud esindaja esitatud andmeid.

(3) Kõetava pinna tegelik suurus võib erineda riiklikus ehitisregistrisse kantud andmetest. Märgise väljaandja selgitab võimaluse korral välja kõetava pinna tegeliku suuruse ja märgib, millised andmed võeti energiamärgise väljaandmisel aluseks.

§ 14. Kraadpäevad

(1) Hoone kaalutud energiaerikasutuse arvutamisel kasutatakse kraadpäevi, mis määratakse hoone asukoha piirkonna ja hoone tasakaalutemperatuuri alusel.

(2) Hoone asukoha piirkond tuleb valida lähtuvalt hoone asukohast maakonna järgi alljärgnevalt loetletud piirkondade seast:

- 1) I piirkond, kuhu kuuluvad Ida-Viru ja Lääne-Viru maakond;
- 2) II piirkond, kuhu kuuluvad Järva, Jõgeva, Rapla, Tartu ja Viljandi maakond;
- 3) III piirkond, kuhu kuulub Harju maakond;
- 4) IV piirkond, kuhu kuuluvad Põlva, Valga ja Võru maakond;
- 5) V piirkond, kuhu kuuluvad Lääne ja Pärnu maakond;
- 6) VI piirkond, kuhu kuuluvad Hiiu ja Saare maakond.

(3) Hoone asukoha piirkondade kraadpäevad määratakse alljärgnevates ilmajaamades mõõdetud ööpäeva keskmiste välisõhu temperatuuri andmete alusel:

- 1) I piirkond – Jõhvi;
- 2) II piirkond – Tartu;
- 3) III piirkond – Tallinn (Harku);
- 4) IV piirkond – Valga;
- 5) V piirkond – Pärnu;
- 6) VI piirkond – Ristna.

(4) Energiamärgise välja andmiseks vajaliku hoone kaalutud energiaerikasutuse arvutamisel on hoone tasakaalutemperatuur alati 17 °C.

(5) Andmed täis- ja normaalaasta kraadpäevade arvu kohta erinevates hoone asukoha piirkondades ja käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud hoone tasakaalutemperatuuri korral avaldatakse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi kodulehel.

§ 15. Kaalutud energiaerikasutus

(1) Hoone kaalutud energiaerikasutuse määramiseks arvutatakse:

- 1) keskmine normaalaasta kraadpäevade arvu alusel taandatud ja energiakandjate kaalumisteguritega läbi korrutatud küttesoojuse kulu;
- 2) keskmine energiakandjate kaalumisteguritega läbi korrutatud keskmine soojuse kulu tarbevee soojendamiseks;
- 3) energiakandja kaalumisteguriga läbi korrutatud keskmine elektri kulu;
- 4) energiakandja kaalumisteguriga läbi korrutatud keskmine gaasi kulu, mida ei ole tarbitud küttesoojuse saamiseks.

(2) Juhul kui tellijalt või tema volitatud esindajalt ei ole võimalik saada andmeid kasutatud energia kohta või andmed hoonetes kasutatud energia kohta on kättesaadavad vähem kui ühe täisaasta kohta, tuleb:

- 1) hoone kaalutud energiaerikasutus määrata kasutades määruse lisades 5 ja 6 ning majandus- ja kommunikatsiooniministri 08.10.2012. a määruses nr 63 „Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika” toodud andmeid, välja arvatud juhul, kui kasutamise otstarbe järgi, mille osakaal koetava pinna suhtes on hoones kõige suurem, on hoone liigitatav ärihooneks, avalikuks hooneks, terminaliks või tervishoiuhooneks või
- 2) omistada hoonetele aastane kaalutud energiaerikasutus, mis vastab suurimale energiaerikasutuse klassile (H) antud kasutamise otstarbe puhul või
- 3) hoone kaalutud energiaerikasutus määrata projekteerimisettevõtja teostatud majandus- ja kommunikatsiooniministri 08.10.2012. a määruse nr 63 „Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika” kohase hoone energiaarvutuse alusel. Andmete allikaks võib olla ka hoone ehitusprojekt, mille kütte- ja ventilatsiooniosas on näidatud hoone ligikaudne energiavajadus selle osade kaupa (energiavajadus kütteks, ventilatsiooniks, jahutuseks).

(3) Iga vaadeldava täisaasta küttesoojuse kulu (MWh/a) arvutamiseks tuleb summeerida kasutatud kütuste energiasisaldus, kütteks ja ventilatsiooniks kasutatud soojus ning kütteks kasutatud elekter. Iga kütuse energiasisaldus arvutatakse kütteväärtuse abil. Kütteväärtusena kasutatakse tarnija antud tarbimisaine alumist kütteväärtust või majandus- ja kommunikatsiooniministri 08.10.2012. a määruses nr 63 „Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika” toodud tarbimisaine alumisi kütteväärtusi.

(4) Juhul kui kõige olulisemaks energiaallikaks kütmisel on elekter või elektriga käitav soojuspump ning kütteks kasutatud elektrit eraldi ei mõõdeta, tuleb tarnitud elektri kogusest lahutada sooja tarbevee valmistamiseks ja muudeks vajaduseks (näiteks toiduvalmistamine, olmeseadmed, valgustus jne) kasutatud elekter. Andmete puudumisel elektri erikasutuse kohta sooja tarbevee valmistamisel või muudeks vajadusteks võib kasutada majandus- ja kommunikatsiooniministri 08.10.2012. a määruses nr 63 „Hoonete energiatõhususe arvutamise meetodika” või käesoleva määruse lisas 5 toodud andmeid. Juhul kui sooja tarbevee valmistamiseks kuluvat vett eraldi ei mõõdeta, võib sooja tarbevee valmistamiseks kulunud elektri koguse määramisel lähtuda ka kogu hoone mõõdetud külmavee kogusest ja sooja tarbevee hinnangulisest osakaalust kogu hoone külmavee tarbimises.

(5) Normaalaasta kraadpäevade arvu alusel taandatud küttesoojuse kulu (MWh/a) arvutatakse iga energiaallika kohta järgmise valemiga:

$$Q_{N,kyt} = Q_{teg,kyt} \cdot \frac{S_N}{S_{teg}},$$

kus $Q_{teg,kyt}$ – küttesoojuse kulu vaadeldaval täisaastal (MWh/a);

S_N – normaalaasta kraadpäevade arv;

S_{teg} – kraadpäevade arv vaadeldaval täisaastal.

(6) Normaalaasta kraadpäevade arvu alusel taandatud ja energiakandjate kaalumisteguritega läbi korrutatud küttesoojuse kulu (edaspidi *normaalaasta kaalutud küttesoojuse kulu*, MWh/a) ühe täisaasta kohta arvutatakse valemiga:

$$Q_{(C,kyt)j} = \sum_{i=1}^p C_{k,i} \cdot Q_{(N,kyt)i},$$

kus p – kütteks vajatava soojuse saamiseks kasutatud energiaallikate arv vaadeldaval täisaastal;

C_k – energiakandja kaalumistegur.

(7) Mitmete aastate keskmine normaalaasta kaalutud küttesoojuse kulu (MWh/a) arvutatakse valemiga:

$$Q_{C,kyt} = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n Q_{(C,kyt)j},$$

kus n – vaadeldavate täisaastate arv.

(8) Soojuse kulu tarbevee soojendamiseks saadakse vee erisoojuse, sooja tarbevee ja külma vee keskmise temperatuuride vahe ning sooja tarbevee koguse korrutamisel. Sooja tarbevee kogus määratakse üldjuhul sooja tarbevee soojusvahetisse antud külma vee mõõtja näidu alusel. Soojuse kulule tarbevee soojendamiseks lisatakse sooja tarbevee torustiku soojuskaod ja käterätikuivatitega hoonesse antud soojus. Juhul kui mõõtmisandmed sooja tarbevee koguse kohta puuduvad, võib sooja tarbevee valmistamiseks kulunud soojuse kulu määramisel lähtuda kogu hoone mõõdetud külma vee kogusest ja sooja tarbevee hinnangulisest osakaalust kogu hoone külma vee tarbimises. Tarbevee soojendamiseks kasutatud soojuse kulu määramiseks võib kasutada ka majandus- ja kommunikatsiooniministri 08.10.2012. a määruses nr 63 „Hoonete energiatõhususe arutamise meetoodika” toodud andmeid.

(9) Energiakandjate kaalumisteguritega läbi korrutatud soojuse kulu tarbevee soojendamiseks (edaspidi *kaalutud tarbevee valmistamise kulu*, MWh/a) ühe täisaasta kohta arvutatakse valemiga:

$$Q_{(C,tvs)j} = \sum_{i=1}^p C_{k,i} \cdot Q_{tvs,i},$$

kus Q_{tvs} – soojuse kulu tarbevee soojendamiseks vaadeldaval täisaastal (MWh/a);

p – tarbevee soojendamiseks vajatava soojuse saamiseks kasutatud energiaallikate arv vaadeldaval täisaastal;
 C_k – energiakandja kaalumistegur.

(10) Mitmete aastate keskmine kaalutud tarbevee valmistamise kulu (MWh/a) arvutatakse valemiga:

$$Q_{C,tvs} = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n Q_{(C,tvs)j},$$

kus n – vaadeldavate täisaastate arv.

(11) Lõigetes 9–10 kirjeldatud arvutust ei pea teostama juhul, kui:

1) tarbevee soojendamiseks kasutatakse ainult elektrit ning summaarne elektritarbimine on mõõdetud (hoone kõige olulisemaks energiaallikaks ei ole elekter). Elektri kulu tarbevee soojendamiseks arvestatakse sellel juhul summaarse elektritarbimise hulka;

2) tarbevee soojendamiseks kasutatakse ainult gaasi ning summaarne gaasitarbimine on mõõdetud. Gaasi kulu tarbevee soojendamiseks arvestatakse gaasi, mida ei ole tarbitud küttesoojuse saamiseks, kulu koosseisu.

(12) Energiakandja kaalumisteguriga läbi korrutatud keskmine elektri kulu (MWh/a) arvutatakse valemiga:

$$Q_{C,el} = C_{k,el} \cdot \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_{el,i},$$

kus Q_{el} – elektri kulu (MWh/a);

n – vaadeldavate täisaastate arv;

C_k – energiakandja kaalumistegur.

(13) Energiakandja kaalumisteguriga läbi korrutatud keskmine gaasi kulu (MWh/a), mida ei ole tarbitud küttesoojuse saamiseks, arvutatakse valemiga:

$$Q_{C,g} = C_{k,g} \cdot \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n Q_{g,i},$$

kus Q_g – gaasi kulu, mida ei ole tarbitud küttesoojuse saamiseks (MWh/a);

n – vaadeldavate täisaastate arv;

C_k – energiakandja kaalumistegur.

(14) Hoone keskmine kaalutud normaalaasta energiakasutus (MWh/a) arvutatakse valemiga:

$$Q_C = Q_{C,kyt} + Q_{C,tvs} + Q_{C,el} + Q_{C,g}.$$

(15) Hoone aastane kaalutud energiaerikasutus [kWh/(m²·a)] arvutatakse valemiga:

$$q_C = 1000 \frac{Q_C}{A_{kyt}},$$

kus A_{kyt} – hoone köetav pind, mis on määratud käesoleva määruse § 13 alusel (m²).

(16) Juhul kui hoonest eksporditakse energiavõrkudesse energiat, siis kasutatakse hoone aastase kaalutud energiaerikasutuse leidmiseks arvutusloogikat, mis on esitatud majandus- ja kommunikatsiooniministri 08.10.2012. a määruses nr 63 „Hoonete energiatõhususe arutamise meetoodika” energiatõhususarvu arutamise kohta.

§ 16. Kaalutud energiaerikasutuse klass

(1) Kaalutud energiaerikasutuse klass määratakse kindlaks hoone aastase kaalutud energiaerikasutuse ja hoone kasutamise otstarbe alusel vastavalt käesoleva määruse lisas 3 esitatud kaalutud energiaerikasutuse skaalale.

(2) Juhul kui hoonel on mitu kasutamise otstarvet ja hoonetele antakse välja üks ühine energiamärgis, valitakse kaalutud energiaerikasutuse skaala kasutamise otstarbe järgi, mille osakaal köetava pinna suhtes on hoones kõige suurem.

4. peatükk Rakendussätted

§ 17. Määruse rakendamine

Energiatõhususarvu või kaalutud energiaerikasutuse klass, mis ei ole leitud käesoleva määruse kohaselt, tähistatakse edaspidi riiklikus ehitisregistris märkusega.

§ 18. Määruse kehtetuks tunnistamine

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17. detsembri 2008. a määrus nr 107 „Energiamärgise vorm ja väljastamise kord” (RT I, 29.12.2010, 34) tunnistatakse kehtetuks.

§ 19. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2002/91/EÜ ehitiste energiatõhususe kohta (EÜT L 1, 04.01.2003, lk 65–71), muudetud direktiiviga 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta (ELT L 153, 18.06.2010, lk 13–35)

Juhan Parts
Minister

Marika Priske
Kantsler

[Lisa 1](#) Energiamärgise koordinformatsiooni vorm
02.05.2013 15:44

Veaparandus - Parandatud lisa punkti 2 viide „§ 3 lõikest 2”. Alus: Riigi Teataja seaduse § 10 lõige 3 ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi 30.04.2013 taotlus 15-2/12-00890/004.

[Lisa 2](#) Hoone külastajate jaoks nähtavale kohale paigaldatava energiamärgise vorm

[Lisa 3](#) Kaalutud energiaerikasutuse ja energiatõhususarvu klassi määramine

[Lisa 4](#) Energiasäästumeetmete loetelu

[Lisa 5](#) Elamu netoenergiatarve köetava pinna ühiku kohta

[Lisa 6](#) Normaalaasta kraadpäevade alusel taandatud netoenergiatarve ruumide kütteks